

Kosovo: Statsborgerskap for personer født før 1999

- Jugoslavisk statsborgerskap og serbisk republikkborgerskap (1945–1991/1992)
- Oppløsningen av Jugoslavia (1991/1992–2008)
  - Statsborgerskap og overgangsbestemmelser
  - Kosovo 1991–1999
  - Kosovo 1999–2008
- Kosovo fra 2008
  - Kosovos overgangsbestemmelser knyttet til statsborgerskap
  - Statsborgerskapsloven art. 31
  - Statsborgerskapsloven art. 32
  - Dobbelt statsborgerskap og naturalisering
- Påkrevd dokumentasjon på serbisk statsborgerskap

Innledning

Borgere av Jugoslavia (Socialist Federal Republic of Yugoslavia (SFRY) (1943–1992) hadde både jugoslavisk statsborgerskap og republikkborgerskap i en av de seks republikkene, for eksempel Serbia. Republikkborgerskapet fikk særlig betydning etter oppløsningen av SFRY fra begynnelsen av 1990-tallet, og statsborgerlige overgangsbestemmelser ble sentrale for å avklare statsborgerskap for mange borgere i det tidligere Jugoslavia, herunder personer født i Kosovo. For Kosovos del har det videre betydning om en person er født før eller etter 1999.

Denne responsen belyser forholdet mellom stats- og republikkborgerskap i SFRY samt overgangsbestemmelsene i statene som fulgte: Den føderale republikken Jugoslavia (FRY), senere Statsunionen Serbia og Montenegro og Serbia. Responsen omtaler også Kosovos overgangsbestemmelser knyttet til statsborgerskap. I tillegg gis noe informasjon om utstedelse av ulike pass og reisedokumenter der dette kan belyse tematikken.

Responsen bygger i hovedsak på åpne kilder; som ulike lover og forskrifter samt akademiske rapporter; særlig rapportene fra forskerne Nenad Rava (2013) og Gësim Krasniqi (2021). Enkelte forhold skjedde før utbredelsen av internett, og kildetilfanget er derfor begrenset. Informasjon om overgangsbestemmelsene i Kosovos statsborgerskapslov er ellers innhentet fra Kosovos innenriksdepartement, senest i møte i Pristina våren 2023.

Statsborgerskapsforhold for personer opprinnelig fra Kosovo født før 1999, er juridisk komplekse og delvis politiserte. Landinfo henviser til mer detaljert informasjon i referanselisten, særlig i rapportene fra Rava og Krasniqi. Det er vanskelig for Landinfo å ha en mening om praktiseringen av bestemmelsene.

Jugoslavisk statsborgerskap og serbisk republikkborgerskap (perioden 1945–1991/1992)

I den sosialistiske føderale jugoslaviske republikken (SFRY) som ble dannet etter andre verdenskrig, ble etniske identiteter anerkjent, og det ble etablert en samtidig eksistens av både jugoslavisk statsborgerskap og republikkborgerskap (Rava 2013, s. 4).

Republikkborgerskap eksisterte mellom 1945 og 1991. Akademikeren Igor Štiks (2010, s. 8) har vist til at det var liten bevissthet om den doble karakteren av statsborgerskap i Jugoslavia, både hos innbyggerne, i administrasjonen og blant forskerne på feltet.

I SFRYs periode eksisterte det tre føderale statsborgerskapslover av 1945/46, 1964 og 1976 (Krasniqi 2021, s. 5), og det var tre republikkborgerskapslover i republikken Serbia. Rava (2013, s. 5) skriver:

After each new federal law, the republics changed their own laws on citizenship. Accordingly, Serbia passed the Law on Citizenship of the People's Republic of Serbia of 1950, the Law on citizenship of the Socialist Republic of Serbia of 1965 and the Law on citizenship of the Socialist Republic of Serbia of 1979. The 1979 law (as amended in 1983)¹ remained in force until 2004 [...].

Jugoslaviske borgere hadde i prinsippet mulighet til å velge republikkborgerskap avhengig av bosted eller arbeid. Etter 1964 var det mulig å gjøre et slikt valg uten noen form for formaliteter, men, etter endret lovgivning i 1976, var det bare mulig gjennom rettslige prosedyrer. Ofte endret ikke innbyggerne republikkborgerskap etter flytting til en annen republikk, og ofte endret de heller ikke bostedsregistrering etter flytting (Štiks 2010, s. 8 - 9).

Med den føderale statsborgerskapsloven av 1976 fikk republikkborgerskapet praktisk dominans over det føderale statsborgerskapet, da kompetansen for implementering av statsborgerskapslovgivningen i hovedsak ble overført til republikknivået. Forholdet mellom de to borgerskapene forble imidlertid

---

¹ Landinfo har i åpne kilder kun funnet den siste av lovene, dvs. loven av 1979 med endringer av 1983 (Federal Republic of Yugoslavia 1979/1983).

vanskelig å definere («elusive»), selv med den siste versjonen av loven (Rava 2013, s. 4). Rava (2013, s. 6 - 7) oppsummerer slik:

It is argued that republican citizenship, even though increasingly prominent institutionally, was not 'enforced' because it had no legal or practical significance (Pejić 1995: 8). Indeed, for citizens, changing their republican citizenship after moving from one republic to another was not considered important (Štiks 2010: 9). This was so even though access to another republican citizenship was relatively easy (Medvedev 2007: 308). The practical disregard for republican citizenship led to a situation in which a substantial segment of population 'had no prima facie proof of having the citizenship of a particular republic' where they lived (Pejić 1995: 8). If we add also the issue of children of parents with different republican citizenships, it becomes obvious why a large number of former Yugoslav citizens were transformed into aliens or stateless persons the moment the federal state was dissolved.

Innbyggere i Kosovo ble ansett både som borgere av føderasjonen Jugoslavia og republikken Serbia. Krasniqi (2021, s. 5) skriver blant annet:

Their [Kosovo inhabitants] status within Serbia was regulated through the Citizenship Law of the People's Republic of Serbia of 1950 and of the Socialist Republic of Serbia in 1965 and 1979.

Etter grunnlovsendringene i 1974 ble Kosovo en autonom provins i Serbia innenfor SFRY (Krasniqi 2021, s. 5), men uten egen statsborgerskapslov. De nye institusjonene i Kosovo hadde likevel myndighet til å utstede jugoslaviske pass til innbyggerne i Kosovo med egen bokstavkode (KA) (Krasniqi 2021, s. 5-6). Passene utstedt i Kosovo, hadde albansk, serbisk og fransk tekst (Štiks 2010, s. 8).

Republikkborgerskapet ble ikke ansett som relevant før oppløsningen av Jugoslavia. Krasniqi (2021, s. 5) beskriver dette slik:

Despite the fact that the republics had substantial competences in relation to the management of registers of citizens and voting registers, and were responsible for issuing IDs and passports, the republic-level citizenship was not considered to be relevant until the process of dissolution of Yugoslavia began.

Kosovos autonome status ble opphevet i 1989. En ikkevoldsbevegelse blant kosovoalbanerne boikottet offentlige myndigheter og etablerte egne institusjoner (Krasniqi 2021, s. 6). Landinfos erfaring er at kosovoalbanere før 1990-tallet i høy grad registrerte fødsler hos myndighetene i Kosovo for å kunne få utstedt ID-kort og pass samt ha tilgang til offentlige tjenester.

Oppløsningen av Jugoslavia (1992-2008)

På 1990-tallet ble SFRY oppløst, og etter hvert ble alle delrepublikkene selvstendige stater. Den føderale republikken Jugoslavia (FRY) bestående av Serbia og Montenegro, ble erklært 27. april 1992 og varte frem til 2003, da Statsunionen av Serbia og Montenegro ble etablert. Fra 2006 var staten Serbia en selvstendig stat (SNL 2018).

Statsborgerrettslige overgangsbestemmelser

Lov om statsborgerskap i FRY er av 1996 og trådte i kraft 1. juli 1997 (Yugoslav Citizenship Law 1996, s. 6; Krasniqi 2021). Ny lov om statsborgerskap i Republikken Serbia trådte i kraft 29. desember 2004 (Law on citizenship of the republic of Serbia 2004)². Den ble igjen endret i 2007 for å harmonere med Serbias nye grunnlov (Rava 2013, s. 11).

Personene med republikkborgerskap i Serbia eller Montenegro per 27. april 1992, ble statsborgere av FRY (ex lege). Dette inkluderte også deres barn født etter denne datoen (Rava 2013, s. 8). Landinfo bemerker at dette gjelder innbyggere fra Kosovo som hadde republikkborgerskap i Serbia. Personer som derimot var permanent bosatt i Serbia eller Montenegro per april 1992, eller som hadde republikkborgerskap i en annen republikk i SFRY (enn for eksempel Serbia), kunne på sin side registrere sitt statsborgerskap med mindre de hadde et annet statsborgerskap. De måtte innen 1. januar 1998 fremme en søknad for å bli inkludert i statsborgerskapsregisteret (Rava 2013, s. 8).³

Den 4. februar 2003 ble Statsunionen Serbia og Montenegro etablert. Rava trekker frem følgende om blant annet republikkborgerskap og dobbelt statsborgerskap i den nye statsborgerskapsloven:

The Constitutional Charter established the citizenship of the State Union and defined that it derived from republican citizenship. Such explicit supremacy of republican citizenship was in sharp contrast with the 1996 law and it was for the first time in the history of Serbia and Yugoslavia that the formally dominant citizenship was the republican one. A rather confusing aspect of new citizenship related to the issue of continuity with the FRY citizenship. Art. 25 of the Law on Implementation of the Constitutional Charter confirmed the continuity. However, it was also established that, due to exclusive republican competence for citizenship, new laws would be passed in each republic. This not only indicated a considerable discontinuity with the former citizenship regime, but also the consequent lack of an

---

² På den datoen opphørte lov om statsborgerskap i republikken Serbia av 1979 så vel som lov om jugoslavisk statsborgerskap av 1996 (Rava 2013, s. 11)

³ Eller innenfor en periode på tre år, om det var en berettiget grunn (Rava 2013, s. 8).

umbrella law created opportunities for discrepancies between individual republican laws (Rava 2013, s. 11).

The current law is liberal, takes care of statelessness, and provides for the possibility of multiple citizenships. A plethora of other convenient paths to citizenship reveals its ethnic character. It is based on a new political paradigm that aims to reconcile between the multi-ethnic state, the civic notion of citizenship, and the promotion of an ethnic Serb kin state (Rava 2013, s. 26).

Overgangsbestemmelsene i statsborgerskapsloven av 2004 regulerer videreføring av statsborgerskap. Rava (2013, s. 12) skriver følgende om overgangsbestemmelsene og skjæringsdatoene 4. februar 2003/27. februar 2005:

The 2004 version of the law stated (art. 51) that citizens of Serbia will be those Yugoslav citizens who had citizenship of Serbia on the day of enactment of the Constitutional Charter of the State Union (4 February 2003). In the new version that date is 27 February 2005 – the date of enactment of the revised law. The 2007 version of the article states that citizens of Serbia are also persons who acquired citizenship in between these two dates (4 February 2003 and 27 February 2005). These transitional provisions established continuity with the citizenship of the Republic of Serbia (when part of the FR Yugoslavia and subsequently the State Union).

På 1990-tallet ble det utstedt pass tilhørende SFRY (røde) og FRY (blå) til borgere av disse statene hjemmehørende i Serbia. Pass utstedt av SFRY, var i offisiell bruk til utgangen av 2001 (PaperToTravel u.å.). Pass utstedt av FRY, ble første gang utstedt i 1996. De ble også utstedt av Statsunionen Serbia og Montenegro. Pass utstedt i perioden 2003 til 2006 av Statsunionen Serbia og Montenegro og senere staten Serbia, viste på passomslagene Federal Republic of Yugoslavia. FRY. Disse passene ble utstedt helt frem til 7. juli 2008, da Serbia startet utstedelsen av biometriske pass. De blå passene var gyldige frem til 31. desember 2011 (PaperToTravel u.å.).

Kosovo 1991–1999

Innbyggere i Kosovo var fortsatt utover på 1990-tallet statsborgere av FRY og republikkborgere av Serbia, men kosovoalbanerne ble ikke gitt like politiske og sivile rettigheter som følge av tilbakekall av Kosovos autonomi i 1989 og den kollektive sivile ulydigheten. Det synes å være tilfeller hvor kosovoalbanerne ikke fikk registrert sitt statsborgerskap og ikke fikk utstedt reisedokumenter (Rava 2013, s. 25).

Selv om kosovoalbanerne juridisk var borgere av FRY, anser Krasniqi (2021, s. 7) at flertallet av befolkningen i Kosovo i perioden 1991–1998 *de facto* var statsløse.

I forbindelse med konflikten på slutten av 1990-tallet ble kosovoalbanere i massivt omfang fratatt sine dokumenter (Štiks 2010, s. 17; Krasniqi 2021, s. 7-8).

Landinfos erfaring er at det utover på 1990-tallet i økende grad var flere kosovoalbanere som ikke registrerte fødsler og ekteskap i offentlige registre grunnet konflikten mellom det kosovoalbanske flertallet og styret til jugoslaviske/serbiske myndigheter i Kosovo.

Kosovo 1999–2008

Etter NATOs kampanje mot FRY opprettet FN en egen administrasjon for Kosovo – *United Nations Interim Administration Mission in Kosovo (UNMIK)* – med lovgivende, utøvende og dømmende institusjoner. Selv om FRY ikke hadde kontroll over Kosovo, var Kosovo fremdeles en del av FRY, og dets innbyggere var juridisk borgere av FRY. Det oppstod imidlertid et skille mellom borgere født før og etter 1999, og Krasniqi (2021, s. 8) anser borgerne født etter 1999, som statsløse fordi de ikke kan registreres i jugoslaviske statsborgerregistre.

De fleste reisedokumentene UNMIK utstedte, ble utstedt til kosovoalbanere, mens kosovoserbere beholdt sine jugoslaviske/serbiske dokumenter. Alle personer registrert i Central Civil Registry med status som «habitual residents», kunne søke om UNMIK-reisedokumenter. UNMIK skal ha utstedt ca. 600 000 reisedokumenter (Krasniqi 2021, s. 9).

Gjennom serbiske myndighetskontorer i Kosovo – såkalte parallelle strukturer – eller særlige kommunale kontorer i Serbia, fortsatte serbiske myndighetene å utstede serbiske pass også til kosovoalbanere etter 1999. Selv om albanerne i Kosovo ikke anså Serbia som sin stat, fortsatte de av praktiske grunner å søke om serbiske pass (svært få land anerkjente reisedokumentene som UNMIK utstedte). I 2007 hevdet serbiske myndigheter at de hadde utstedt rundt 200 000 pass til innbyggere i Kosovo (Krasniqi 2021, s. 9).⁴

Kosovo fra 2008

Kosovo erklærte seg selvstendig i februar 2008, og egen lov om statsborgerskap ble vedtatt svært raskt basert på forslag og råd fra internasjonale organ og eksperter (Krasniqi 2021, s. 11).

I perioden etter Kosovos selvstendighetserklæring, var det fortsatt problematiske forhold knyttet til statsborgerskap for personer fra Kosovo. Štiks (2010, s. 23) skriver:

---

⁴ Landinfo har ikke informasjon om hvor mange av disse passene som ble utstedt til kosovoalbanere.

Serbia does not recognise Kosovo's secession and considers citizens in Kosovo to be Serbia citizens (although its activities in reality are mostly directed towards the Serb minority and effectively ignore the Albanians), whereas Kosovo and the international institutions try to get as many Kosovo Serbs to accept and take part in Kosovo citizenship. Obviously, 'citizenship struggles' continue in what used to be Yugoslavia.

Statsborgerrettslige overgangsbestemmelser

Myndighetene i Kosovo vedtok en ny statsborgerskapslov i 2013. Overgangsbestemmelsene fra statsborgerskapsloven av 2008 (art. 28 og 29) ble videreført og er nedfelt i art. 31 og 32 i den nye loven.

Art. 31, første ledd (Law on citizenship Kosovo 2013):

1. Every person who is registered as a habitual resident of the Republic of Kosovo pursuant to UNMIK Regulation No. 2000/13 on the Central Civil Registry shall be considered a citizen of the Republic of Kosovo and shall be registered as such in the register of citizens.

Art. 32 (Law on citizenship Kosovo 2013):

1. All persons who on 1 January 1998 were citizens of the Federal Republic of Yugoslavia and on that day were habitually residing in the Republic of Kosovo shall be citizens of the Republic of Kosovo and shall be registered as such in the register of citizens irrespective of their current residence or citizenship.

2. Provisions of paragraph 1. of this Article apply also to direct descendants of the persons referred to in paragraph 1.

3. The registration of persons referred to in paragraphs 1. and 2. of this Article in the register of citizens shall take effect upon the application of the person who fulfills the requirements set out in this Article.

4. The competent body shall determine in sub-legal acts the criteria which shall constitute evidence of the citizenship of the Federal Republic of Yugoslavia and habitual residence in the Republic of Kosovo on January 1, 1998.

5. The competent body shall use the criteria set forth in UNMIK Regulation No. 2000/13 on the Central Civil Registry to determine habitual residence in the Republic of Kosovo on January 1 1998.

Krasniqi (2021, s. 13) beskriver overgangsbestemmelsene slik:

Yet a more particular characteristic of the Kosovar citizenship law is that it contains some transitional provisions regulating acquisition of citizenship, namely arts. 31 and 32 of the 2008 law (that have been reaffirmed in the 2013 law) which refer to the acquisition of citizenship by FRY citizens who were Kosovo residents before 1 January 1998 and habitual residents of Kosovo (1999-2008). Persons belonging to the first category can become citizens of Kosovo by registration whereas those belonging to the second category become Kosovar citizens ex lege.

Etter Landinfos oppfatning kreves det en aktiv handling for å kunne få registrert statsborgerskap i medhold av overgangsbestemmelsene.

Nærmere om art. 31

UNMIKs bestemmelser i UNMIK Regulation No. 2000/13 (2000, section 3) viser til det følgende om «habitual residents»:

The Civil Registrar shall register the following persons as habitual residents of Kosovo:

- (a) (a) Persons born in Kosovo or who have at least one parent born in Kosovo;
- (b) (b) Persons who can prove that they have resided in Kosovo for at least a continuous period of five years;
- (c) (c) Such other persons who, in the opinion of the Civil Registrar, were forced to leave Kosovo and for that reason were unable to meet the residency requirement in paragraph (b) of this section; or
- (d) (d) Otherwise ineligible dependent children of persons registered pursuant to subparagraphs (a), (b) and/or (c) of this section, such children being under the age of 18 years, or under the age of 23 years but proved to be in full-time attendance at a recognized educational institution.

Landinfo forstår bestemmelsene dithen at det er tilstrekkelig å være født i Kosovo eller at en av foreldrene er født i Kosovo for å bli ansett som bosatt i Kosovo – *habitual Residents of Kosovo* – og dermed borger.

Kosovos innenriksdepartement skrev i 2013 følgende om art. 28, som tilsvarer art. 31, i den nye loven (Den norske ambassaden i Pristina, e-post):

[...] As for the first category that deals article 28 respectively paragraph 28.1 of law for citizenship which article contain automatically all the persons that are registered as permanent citizens of Republic of Kosovo respectively with UNMIK regulation no.2000/13 for Civil Center Registration, which means that it get registered in the register of citizens,

this procedure gets done in the civil office without a need to be treated in DSHAM 5- DSH-commission⁶ for citizenship as an competent organ for treating of documents to win citizenship.

Etter Landinfos oppfatning er det slik at personer som allerede er registrert i det sentrale sivilregisteret, også blir registrert i statsborgerskapsregisteret, jf. art. 31.

I oktober 2011 anslo Innenriksdepartementet (møte i Pristina) at mer enn 95 prosent av befolkningen var blitt registrert i sivilstatusregisteret. Etter avtale med Serbia, har Kosovo fått returnert litt over 12 000 registerbøker (som serbiske myndigheter tok med seg til Serbia etter krigen i 1999), noe som har styrket det sentrale registeret i Kosovo (Krasniqi 2021, s. 21). Landinfo bemerker at registerbøkene blant annet kan omfatte fødselsregisterbøker med registreringer av fødsler før 1999 og danne grunnlag for oppdateringer og endringer i sivilstatusregisteret.

Innenriksdepartementet (møte i Pristina våren 2023) opplyste at art. 31 omfatter personer som var bosatt i Kosovo i medhold av UNMIK regulation no. 2000/13, og som automatisk blir ansett som borgere av Kosovo og skal registreres som det. De aktuelle personene vil i medhold av det nevnte UNMIK-regelverket, ha fått (ID-)dokumenter utstedt av UNMIK, etter å ha kontaktet UNMIK for å få disse dokumentene. De aktuelle personene er forpliktet til aktivt å anmode om statsborgerskap. Det vil skje en rask prosess, uten saksbehandling, da de anses som borgere av Kosovo og statsborgerskapet blir bekreftet.⁷

Innenriksdepartementet (møte i Pristina våren 2023) har ikke årlige statistikker for slike bekreftelser.

Nærmere om art. 32

Kosovos innenriksdepartement skrev i 2013 følgende om art. 29, som tilsvarende art. 32, i den nye loven (Den norske ambassaden i Pristina, e-post 2013):

As for the your question related with the category that deals with article 29 respectively 29.1 and 29.2 of law for citizenship, I inform you that this category is part of the procedures of application for citizenship registration by addressing on the commission for citizenship in DSHAM-MPB, which after administration of facts relying of the law of citizens article 29, and administrative guidance No.05/2009-MPB, for the criteria that constitute evidences of ex-Federative Republic of Yugoslavia and permanent citizen in

---

⁵ DSHAM er den albanske forkortelsen for Avdelingen for statsborgerskap, asyl og migrasjon i Innenriksdepartementet, på albansk forkortet MPB.

⁶ DSH er den albanske forkortelsen for statsborgerskapsseksjonen.

⁷ Innenriksdepartementet (møte i Pristina våren 2023) brukte uttrykkene «had to show up», «no decision making process», «they are considered citizens» og «confirmation».

the region of Kosovo in 1 January 1998, commission for citizenship within legal date takes a decision for the right of register or refusal.

I medhold av art. 32 kan en person som 1. januar 1998 var borger av Den føderale republikken Jugoslavia og på den datoen var permanent bosatt i Kosovo, etter søknad bli borger av Kosovo. Personen må altså selv ta kontakt med rett instans for å fremme søknad. I medhold av denne bestemmelsen blir, slik Landinfo forstår, søknaden behandlet, herunder om vilkårene er oppfylt.

Administrativ instruks 05/2017 fra Innenriksdepartementet regulerer kriteriene som må være oppfylt for å bli ansett som borger av FRY og bosatt i Kosovo per 1. januar 1998. I art. 3.3 vises det til at det er tilstrekkelig at den aktuelle person eller en av foreldrene er født i Kosovo før 1. januar 1998. Hvilken dokumentasjon som kan vise dette, er nedfelt i art. 4.1 (Administrative Instruction 2017):

1. Certificate of citizenship of former FRY
2. Birth certificate of marriage certificate of former FRY
3. Passport of former FRY and identification card of former FRY
4. Any other document that proves the citizenship of former FRY (military health card, driver's license, student index, employment booklet)

Landinfo vurderer at kravet til dokumentasjon er fleksibelt og at en fødselsregistrering for et barn født før 1998, med minst én forelder med jugoslavisk statsborgerskap (og serbisk republikkborgerskap før 1991), bekrefter statsborgerskap i Den føderale republikken Jugoslavia (FRY).

Innenriksdepartementet (møte i Pristina våren 2023) opplyste at art. 32 vil gjelde personer som ikke fikk UNMIK-dokumenter. Mange etniske serbere og minoriteter ønsket ikke å få utstedt slike (ID-)dokumenter. De aktuelle personene må altså per 1. januar 1998 ha vært borgere av Jugoslavia og fast bosatt i Kosovo. Denne artikkelen krever at personen må søke/fremme en søknad, som vil bli saksbehandlet.⁸

Frem til 2017 ble søknadene behandlet sentralt i Innenriksdepartementet. Etter det har beslutningene blitt tatt på lokalt nivå. Departementet har ikke informasjon om antallet søknader om statsborgerskap i medhold av art. 31 og har ikke oversikt over eventuell avslagsprosent (Innenriksdepartementet, møte i Pristina våren 2023).

Vi bemerker at det i statsborgerskapsbevisene ikke fremkommer hvilken bestemmelse som er hjemmel for statborgerskapet (Innenriksdepartementet, møte i Pristina våren 2023).

---

⁸ Innenriksdepartementet (møte i Pristina våren 2023) brukte uttrykkene «submit an application» og «a decision making process».

Dobbelt statsborgerskap, diaspora og naturalisering

Kosovo anerkjenner dobbelt statsborgerskap (Krasniqi 2021, s. 18). Det er egne bestemmelser om statsborgerskap for personer i diasporaen og personer som har tapt statsborgerskapet. Overgangsbestemmelsene innebærer ikke naturalisering.

Naturalisering av personer fra Kosovos diaspora er regulert i statsborgerskapsloven art 16. Krasniqi (2021, s. 13) skriver:

Though this law foresees facilitated naturalisation for people from the diaspora, it does not define or differentiate them on the basis of ethnicity. According to the law, all people (and their descendants within one generation) who have legal residence in foreign countries and who can prove that they were born and/or maintain family ties in Kosovo are considered to be members of the Kosovar diaspora.

Administrativ instruks 5/2020 fra Innenriksdepartementet regulerer nærmere hvilke dokumenter som skal fremlegges og hva som anses som bevis for nære økonomiske og familiære bånd (Administrative Instruction 2020, art. 15-16).

Innenriksdepartementet (møte i Pristina våren 2023) anslo at 30–35 prosent av søknadene om naturalisering etter bestemmelsene i statsborgerskapsloven art. 16, blir avslått.

Naturalisering av personer som har tapt statsborgerskapet i Kosovo, er nærmere regulert i statsborgerskapsloven art. 17. Bestemmelsen omfatter også barn av personer som har tapt statsborgerskapet (Law on citizenship Kosovo 2013).

Påkrevd dokumentasjon på serbisk statsborgerskap

En representant for den serbiske ambassaden i Ottawa sa til kanadiske myndigheter i 2012 at serbiske myndigheter anså en person født i Kosovo da Kosovo ble styrt av Serbia, som borger av Serbia (IRB 2012):

[...] an individual born in Kosovo when it was governed by Serbia is still considered a Serbian citizen by Serbia [...]

Representanten sa følgende om dokumentasjon på serbisk statsborgerskap (IRB 2012):

According to the Serbian embassy official, a Serbian citizenship certificate serves as proof of Serbian citizenship (Serbia 6 Feb. 2012). He also explained that if one or both of an applicant's parents has the citizenship certificate, the applicant has legal grounds to claim Serbian citizenship and can apply for it.

Landinfo har i åpne kilder ikke funnet oppdatert informasjon om påkrevd dokumentasjon på serbisk statsborgerskap.

Serbias statsborgerskapslov av 2004 med senere endringer er fortsatt gyldig.

For dem som eventuelt har mistet sitt serbiske statsborgerskap, skriver Rava at kravene for å få tilbake statsborgerskapet er minimale, men at søkere blant annet må fremlegge en skriftlig erklæring om at vedkommende anser Serbia som sin stat (Rava 2013, s. 13; Law on citizenship of the republic of Serbia 2004, art. 34).

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnet er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Administrative Instruction (2017). *Administrative Instruction (MIA) No. 05/2017 about the criteria that contain evidence about the citizenship of the Federal Republic of Yugoslavia and permanent residence in the territory of Kosovo on 1 January 1998*. Tilgjengelig fra <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=14900> [lastet ned 22. mars 2023].

Administrative Instruction (2020). *Administrative Instruction (MIA) No. 05/2020 on criteria and procedures for acquiring the citizenship of the republic of Kosovo*. Tilgjengelig fra <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=31136> [lastet ned 13. oktober 2023].

Federal Republic of Yugoslavia (1979/1983). *Citizenship Law of the Socialist Republic of Serbia [med endringene av 1983]*. Tilgjengelig fra <https://www.refworld.org/docid/3ae6b4d54.html> [lastet ned 2 august 2023].

IRB, dvs. Immigration and Refugee Board of Canada (2012, 9. februar). *Serbia and Kosovo: Whether an individual born in Kosovo when it was part of Serbia can obtain Serbian citizenship; documents required to access citizenship*. Ottawa: IRB. Tilgjengelig fra <https://www.refworld.org/docid/5072802b2.html> [lastet ned 22. mars 2023].

- Krasniqi, Gësim (2021). *Report on Citizenship Law: Kosovo*. Firenze: Global Citizenship Observatory. Tilgjengelig fra <https://cadmus.eui.eu/handle/1814/70359> [lastet ned 2. august 2023].
- Law on citizenship Kosovo (2013, 13. juli). *Law No. 04/L-215 on citizenship of Kosovo*. Tilgjengelig fra <http://old.kuvendikosoves.org/common/docs/ligjet/Law%20on%20Citizenship%20of%20Kosovo.pdf> [lastet ned 14. august 2023].
- Law on citizenship of the republic of Serbia (2004). *Law on citizenship of the republic of Serbia av 2004 med endringer av 2007 og 2018*. Tilgjengelig fra <https://www.refworld.org/pdfid/4b56d0542.pdf> [lastet ned 14. august 2023].
- PaperToTravel (u.å.). *Federal Republic of Yugoslavia: Passport (2001-2022)*. Tilgjengelig fra <https://www.papertotravel.com/MP-49> [lastet ned 2. august 2023].
- Rava, Nenad (2013). *Country Report: Serbia*. Firenze: European University Institute. Tilgjengelig fra https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/19634/RSCAS_EUDO_CIT_2013_9.pdf?sequence=3&isAllowed=y [lastet ned 2. august 2023].
- SNL, dvs. Store norske leksikon (2018, 21. juni). *Serbia og Montenegros historie*. Oslo: SNL. Tilgjengelig fra https://snl.no/Serbia_og_Montenegros_historie [lastet ned 26. oktober 2023].
- Štiks, Igor (2010). *A Laboratory of Citizenship: Shifting Conceptions of Citizenship in Yugoslavia and its Successor States*. Edinburgh: University of Edinburgh. Tilgjengelig fra https://www.law.ed.ac.uk/sites/default/files/2020-09/179_alaboratoryofcitizenshipshiftingconceptionsofcitizenshipinyugoslaviaanditsucces%20-%20ACC.pdf [lastet ned 2. august 2023].
- UNMIK Regulation 2000/13 (2000, 17. mars). *UNMIK Regulation No. 2000/13 On the Central Civil Registry*. Tilgjengelig fra https://data.globalcit.eu/NationalDB/docs/KOS%20UNMIK_Regulation_on_Civil_Registry_2000%5B1%5D.pdf [lastet ned 14. august 2023].
- Yugoslav Citizenship Law (1996). *Yugoslav Citizenship Law 1996*. Tilgjengelig fra <https://www.refworld.org/docid/3ae6b4d44.html> [lastet ned 2 august 2023].

Muntlige kilder

- Den norske ambassaden i Pristina. E-post av 7. juli 2013.
- Innenriksdepartementet (Division of Citizenship). Møte i Pristina 24. april 2023.
- Innenriksdepartementet (Division of Citizenship). Møte i Pristina 18. oktober 2011.

© Landinfo 2023

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.